

Vergaderjaar 2010–2011

32 780 V

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2011 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2011 wijzigingen aan te brengen in:

- de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V);

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de Incidentele Suppletoire Begroting 2011 van hoofdstuk V van de begroting van het Rijk.

Mede op advies van de Algemene Rekenkamer wordt onder B2 een aanvullende toelichting gegeven bij de operationele doelstellingen zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2011. Vervolgens wordt kort stilgestaan bij de wijzigingen welke zijn opgetreden in de omvang van de HGIS en de belangrijkste mutaties op de begroting van Buitenlandse Zaken. Ten slotte volgt wordt per (niet-)beleidsartikel de nieuwe stand en een toelichting op de wijzigingen.

Per beleidsartikel en niet-beleidsartikel is een tabel opgenomen met de mutaties. In de stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 zijn de ontwerpbegroting, de mutaties in de nota van wijzigingen en de amendementen opgenomen. Voor de volledigheid worden de aangenomen amendementen nog afzonderlijk vermeld per beleidsartikel. In de kolom vastgestelde mutaties incidentele suppletoire begroting (ISB) zijn de mutaties opgenomen van deze suppletoire begroting exclusief de amendementen.

Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften en de Compabiliteitswet van 2001 dienen de opmerkelijke verschillen tussen de oorspronkelijke en huidige raming te worden toegelicht. Op uitgavenniveau is voor deze toelichting een norm gehanteerd waarbij voor de beleidsartikelen 1–8 en niet-beleidsartikel 10 afwijkingen van 10% of meer, met een minimum van EUR 2 miljoen, ten opzichte van de incidentele suppletoire stand op sub-artikel niveau zijn opgenomen. Voor niet-beleidsartikel 11 is een afwijking van 1% opgenomen. Op verplichtingenniveau wordt de norm van 10% op artikel niveau aangehouden. Daarnaast zijn de beleidsprioriteiten fragiliteit en wederopbouw (art. 2.5), economische groei (art. 4.3), reproductieve gezondheid (art. 5.5) en water (art. 6.2) toegelicht.

2. Ontwerpbegroting 2011 explain beleidsinformatie

In de ontwerpbegroting 2011 zijn niet alle operationele doelstellingen voorzien van een *explain*. Vanwege de aard van de doelstellingen van het ministerie van Buitenlandse Zaken en de manier waarop daaraan invulling wordt gegeven zullen niet alle beoogde beleidseffecten en prestaties specifiek, meetbaar en tijdgebonden kunnen worden geformuleerd. Buitenlandse Zaken doet haar uiterste best zo specifiek en concreet mogelijk te zijn en waar mogelijk de effecten en prestaties ook van indicatoren te voorzien, maar dit ministerie zal ook in de toekomst een beroep moeten blijven doen op de mogelijkheid om uit te leggen waarom dat niet altijd mogelijk is.

In algemene zin geldt dat het, gezien de aard van de doelstellingen, niet haalbaar is de beleidseffecten en de prestaties binnen de algemene doelstellingen 1, 2 en 3 (en de operationele doelstellingen die daaronder vallen) meetbaar en tijdgebonden te formuleren. De Nederlandse inspanningen op het terrein van de internationale rechtsorde (beleidsartikel 1), veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur (artikel 2) en versterkte Europese samenwerking (artikel 3) zijn veelal diplomatiek van aard en onderdeel van een internationaal krachtenveld.

Voor de beleidsartikelen 4, 5 en 6, de doelstellingen op het terrein van ontwikkelingssamenwerking, geldt in beginsel voor alle operationele doelstellingen een «comply». De prestaties zijn zoveel mogelijk meetbaar en tijdgebonden geformuleerd. Voortgang op een groot deel van de beleidseffecten kan onder meer worden afgemeten aan de voortgangsin-dicatoren van de Millennium Development Goals. Een belangrijke uitzondering hierop vormt operationele doelstelling 5.6 over het versterken van het maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden. Het brede en kwalitatieve karakter van deze operationele doelstelling bemoeilijkt de meetbaarheid.

Voor wat betreft de beleidsartikelen 7 (consulaire dienstverlening) en 8 (cultureel profiel en draagvlak) geldt dat de te realiseren prestaties al meetbaar en tijdgebonden geformuleerd zijn. Voor wat betreft de beleidseffecten is dit moeilijker. In beginsel is het mogelijk om de effecten van het beleid op het terrein van de consulaire dienstverlening en draagvlak te meten. De meerwaarde hiervan dient echter te worden gerelateerd aan de hiermee gemoeide hoge kosten en beheerslast.

3. Wijzigingen in de omvang van de HGIS

In deze paragraaf wordt geschetst welke wijzigingen zijn opgetreden in de omvang van de HGIS sinds de Miljoenennota 2011. Zoals uit de hierna volgende tabel blijkt is de HGIS afgenomen met EUR 284,8 miljoen.

Omvang van de HGIS (bedragen x EUR 1 miljoen)	MJN 2011	VJN 2011	Mutatie
HGIS-uitgaven	6 742,6	6 467,2	- 275,4
HGIS-ontvangsten	140,3	149,7	9,4
Omvang HGIS (uitgaven min ontvangsten)	6 602,3	6 317,5	- 284,8

De afname van de HGIS is het gevolg van meerdere mutaties. In de hierna volgende tabellen zijn deze uitgesplitst.

HGIS-uitgaven (bedragen x EUR 1 miljoen)	Totaal
Stand Miljoenennota 2011	6 742,6
1. Aanpassing BNP-raming	- 43,7
2. Eindejaarsmarge	68,1
3. Overboekingen van/naar HGIS	- 369,2
4. Intertemporele kasschuiven	60,0
5. Desaldering/specifieke mutaties ontvangsten	9,4
Totaal mutaties Voorjaarsnota 2011	- 275,4
Stand Voorjaarsnota 2011	6 467,2

HGIS-ontvangsten (bedragen x EUR 1 miljoen)	Totaal
Stand Miljoenennota 2011	140,3
6. Desaldering/specifieke mutaties	9,4
Totaal mutaties Voorjaarsnota 2011	9,4
Stand Voorjaarsnota 2011	149,7

1. Op basis van wijzigingen in de CPB-ramingen voor het BNP en de prijscomponent van het BBP is de omvang van de HGIS naar beneden bijgesteld.
2. De eindejaarsmarge over 2010 is toegevoegd aan de HGIS.
3. Het leeuwendeel van de overboekingen uit de HGIS betreft regeerakkoordombuigingen (EUR 353 miljoen). Verder wordt EUR 16 miljoen

overgeboekt naar Defensie in verband met het convenant persoonsbeveiliging hoogrisico-posten.

4. Er wordt een kasschuif toegepast op de ramingen voor IDA (begroting van het ministerie van Financiën).

5/6. Zowel de HGIS-uitgaven als de -ontvangsten zijn positief bijgesteld.

4. Overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2011 (x EUR 1,0 mln)

Het voorstel is om de uitgaven te verlagen met EUR 122,7 miljoen en de ontvangsten met EUR 9,4 miljoen te verhogen. De belangrijkste reden voor deze verlaging is de stijging van de toerekening met EUR 83 miljoen voor eerstejaars opvangkosten asielzoekers op de begroting van BZK. Hiervan heeft een deel (EUR 41 miljoen) betrekking op het jaar 2011. Het restant (EUR 42 miljoen) is afkomstig van de naheffing uit 2010. Daarnaast zijn de mutaties het gevolg van de beleidsherverkaveling zoals opgenomen in de basisbrief Ontwikkelingssamenwerking voor het jaar 2011. De financiële gevolgen van de focusbrief Ontwikkelingssamenwerking voor latere jaren zullen in de begroting voor 2012 worden verwerkt. De verhoging van de ontvangsten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de verkoop van onroerend goed in het buitenland.

In de volgende tabel volgt een overzicht van de meest in het oog springende wijzigingen ten opzichte van de incidentele suppletoire begroting 2011 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V), gevolgd door een toelichting per mutatie. Alleen de mutaties die te maken hebben met beleidsmatige wijzigingen zijn in het overzicht opgenomen.

Artikel		Mutatie
2	Goed bestuur	11,6
4	Armoedebestrijding	- 140,9
5	Reproductieve gezondheid	- 29,5
5	Participatie civil society	117,4
6	Milieu en water	- 26,2

Toelichting

2.7 Goed bestuur

De mutatie wordt veroorzaakt door de verhoging van de landenprogramma's voor goed bestuur en democratisering op basis van liquiditeitsprognoses, en door de overheveling van MATRA-budget vanuit ondersteuning bij pre- en postaccessie (art. 3.2). Daarnaast wordt ook de bijdrage aan Logo South, welke per amendement (32 500 V, nr 22) bij de incidentele suppletoire begroting was verminderd, verhoogd met EUR 1,96 miljoen om de lopende juridische verplichting voor dit programma af te handelen.

4.2 Armoedebestrijding

De mutatie in 2011 wordt veroorzaakt door een verlaging van het budget voor algemene macrosteun. Daarnaast daalt het budget vanwege het terugdraaien van de in de incidentele suppletoire begroting (ISB) opgenomen kasschuif op middelenaanvulling voor multilaterale banken en aanpassing van het Wereldbank partnership programma. Ten slotte worden ook, vanwege het gebruikelijke parkeer karakter, mutaties op dit artikel verwerkt gerelateerd aan lagere BNP cijfers en een hogere toerekening voor eerstejaarsopvang van asielzoekers die ruim 30 procent

hoger is dan bij Prinsjesdag geraamd. Het gaat dan zowel om een verhoging van de toerekening voor 2011 met EUR 41,2 miljoen als ook om een naheffing voor de toerekening uit 2010 met EUR 42 miljoen. Hierdoor komt de totale toerekening aan eerstejaarsopvang asielzoekers uit op EUR 355 miljoen waardoor het beschikbare budget voor ontwikkelings samenwerking op de begroting van BZ afneemt.

5.5 Reproductieve gezondheid

In de begroting staan de MFS-gerelateerde zaken verspreid over de artikelen. Om goed inzicht te hebben in de MFS-activiteiten is er voor gekozen om deze activiteiten budgetneutraal te plaatsen op het subartikel participatie civil society zodat duidelijk zichtbaar is wat de mutatie is voor MFS waardoor het budget met ruim EUR 29 mln verlaagd is.

5.6 Participatie civil society

Voor MFS I is een verhoging voorzien vanwege het betalen van nog lopende verplichtingen (ca. EUR 20 mln). Daarnaast is voor MFS II een stijging voorzien doordat betalingen voor latere jaren naar voren zijn gehaald, om tegemoet te komen aan de wens van organisaties de bezuinigingen op MFS geleidelijker te laten verlopen (EUR 30 mln). De mutatie in latere jaren is nog niet zichtbaar. Deze wordt in de begroting voor 2012 verwerkt. Ten slotte waren MFS-gerelateerde zaken verspreid over diverse artikelen. Om een makkelijker totaalbeeld te krijgen is er voor gekozen om deze activiteiten over te hevelen naar participatie civil society (ca. EUR 67 mln).

6.1 Milieu en water

De verlaging van het budget voor milieu en water wordt met name veroorzaakt doordat het aantal partnerlanden afneemt. Bij deze exitlanden zullen alleen de lopende programma's nog uitgevoerd worden en geen nieuwe meer worden gestart. Daarnaast is in de In de Basisbrief ontwikkelingssamenwerking opgenomen om de bijdrage aan de VN programma's op dit terrein te verminderen.

5. Toelichting per beleidsartikel

Beleidsartikel 1

Beleidsartikel 1 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging mensenrechten Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	95 996	0	- 3 208	92 788	- 100	- 100	- 100	- 200
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	118 957	- 688	6 493	124 762	827	310	- 795	- 1 795
1.1 Internationale rechtsorde	46 781	549	6 221	53 551	500		- 500	- 1 000
1.2 Mensenrechten	50 776	- 1 237	72	49 611	127	110	- 295	- 795

Beleidsartikel 1 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging mensenrechten Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
1.3 Internationale juridische instellingen	21 400		200	21 600	200	200		

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Artikel 1.1

De ophoging wordt voor het grootste deel veroorzaakt door hogere verdragscontributies aan de Verenigde Naties. De hogere aanslag voor 2011 heeft twee oorzaken. Enerzijds is het budget van de VN gestegen in absolute termen en daarmee ook de bijdrage van Nederland. Daarnaast is de stijging het gevolg van de koersontwikkeling. De bijdragen in buitenlandse valuta worden tegen een vooraf vastgestelde koers binnen de administratie verwerkt. Deze is gestegen ten opzichte van de eerder geraamde koers. Naast de gestegen VN contributie is er sprake van een ophoging van het budget ten behoeve van de voorgenomen Nederlandse bijdrage aan de berechting van oud-president Habré van Tjaad.

Amendementen

Behandeld door	Nr	Indiener	Korte omschrijving
Minister/ Staatssecretaris	68	El Fassed	Mensenrechten EUR 5 mln

Beleidsartikel 2

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	662 025	0	7 034	669 059	0	- 4 272	- 7 572	- 11 422
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	708 971	55 195	3 782	767 948	- 90	- 12 910	- 16 458	- 20 877
2.1 Nationale en bondgenoot- schappelijke veiligheid	17 543			17 543			404	- 665

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur		Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
Bedragen in EUR 1 000		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
2.2	Bestrijding internationaal terrorisme	500			500				
2.3	Non-proliferatie en ontwapening	9 247	306	1 211	10 764	60	60	60	60
2.4	Conventionele wapenbeheersing				0				
2.5	Regionale stabiliteit en crisisbeheersing	318 603	32 065	- 7 300	343 368	- 150	- 150	- 150	- 2 750
2.6	Humanitaire hulpverlening	225 093	27 174	- 1 750	250 517		- 200	- 500	- 1 250
2.7	Goed bestuur	137 985	- 4 350	11 621	145 256		- 12 620	- 16 272	- 16 272
2.8	Het bevorderen van energievoorzieningszekerheid				0				
2.9	Grotere veiligheid door strijd tegen milieudegradatie				0				
Ontvangsten		1 149	0	14	1 163	16	18	19	19
2.10	Nationale en bondgenootschappelijke veiligheid	149		14	163	16	18	19	19
2.70	Humanitaire hulpverlening	1 000			1 000				

Verplichtingen

Geen toelichting.

Uitgaven

Artikel 2.5

De verlaging betreft een overheveling naar participatie civil society (artikel 5.6) vanwege de wenselijkheid om de uitgaven van MFS voortaan te bundelen op dat sub-artikel.

Artikel 2.7

Op dit artikel vindt in 2011 een verhoging plaats van EUR 11,6 mln. Deze wordt veroorzaakt door de verhoging van de landenprogramma's voor goed bestuur en democratisering op basis van liquiditeitsprognoses, en door de overheveling van MATRA-budget vanuit artikel 3.2. Daarnaast wordt ook de bijdrage aan Logo South, welke per amendement (32 500 V, nr 22) bij de incidentele suppletoire begroting was verminderd, verhoogd met EUR 1,96 miljoen om de lopende juridische verplichting voor dit

programma af te handelen. In 2013 en verder vindt er een verlaging plaats op dit artikel vanwege de heroriëntering en nieuwe focus van het MATRA-programma.

Ontvangsten

Geen toelichting.

Amendementen

Behandeld door	Nr	Indiener	Korte omschrijving
Staatssecretaris	65	Ormel	Westelijke Jordaanoever EUR 2 mln

Beleidsartikel 3

Beleidsartikel 3 Versterkte Europese samenwerking Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	6 852 756		- 6 500	6 846 256	69 596	130 711	- 830 525	- 790 006
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	7 021 734	20 155	- 972	7 040 917	69 596	135 919	- 825 525	- 785 006
3.1 Nederlandse afdrachten aan de EU	6 830 880			6 830 880	68 484	138 927	- 822 309	- 781 790
3.2 Ondersteuning bij pre- en postaccessie	9 428		- 1 900	7 528		- 4 220	- 4 428	- 4 428
3.3 Europees ontwikkelings- fonds	168 978	20 155		189 133				
3.4 Nederlandse positie in de EU	3 145		715	3 860	715	715	715	715
3.5 Raad van Europa	9 303		213	9 516	397	497	497	497
Ontvangsten	609 669		51	609 720	0	0	0	0
3.10 Perceptiekosten- vergoedingen	609 669			609 669				
3.40 Restitutie Raad van Europa	0		51	51				

Verplichtingen

In de meerjarenramingen is de ruimte tussen het plafond en de verwachte begroting stapsgewijs verkleind met het oog op het afronden van subsidieprogramma's. Daarnaast zijn de afdrachten voor 2014 en 2015 met een miljard neerwaarts bijgesteld conform het regeerakkoord.

Uitgaven

Zie hiervoor de toelichting onder verplichtingen.

Ontvangsten

Amendementen

Behandeld door	Nr	Indiener	Korte omschrijving
Minister	74	Ormel cs	MATRA EUR 7 mln

Beleidsartikel 4

Beleidsartikel 4 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	636 054	0	914 505	1 550 559	- 18 510	15 080	- 10 980	- 12 330
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	731 323	103 289	- 139 640	694 972	- 26 399	- 45 605	910	- 16 386
4.1 Handels- en financieel systeem	18 863	88	547	19 498				
4.2 Armoedebestrijding	272 126	24 964	- 140 890	156 200	- 18 399	- 37 605	9 910	- 6 736
4.3 Verhoogde economische groei en verminderde armoede als gevolg van gezonde private sector ontwikkeling in ontwikkelingslanden	407 930	79 166	1 693	488 789	- 8 000	- 8 000	- 9 000	- 9 000
4.4 Kwaliteit en effectiviteit ontwikkelingssamenwerking	25 744	- 929	- 990	23 825				
4.5 Nederlandse handels- en investeringsbevordering	6 660			6 660				- 650
Ontvangsten	20 483		0	20 483	0	0	0	0
4.10 Ontvangsten tijdelijke financiering NIO en restituties	20 483			20 483				

Verplichtingen

De forse toename hangt met name samen met de grotere focus op economische programma's conform de OS basisbrief. Nieuwe verplichtingen zijn aangegaan voor marktontwikkeling zoals het Initiatief Duurzame Handel, *Trade Mark East Africa* en het afsluiten van een nieuwe PPP faciliteit. Ook wordt het budget voor PSOM/PSI programma's verhoogd als gevolg van het verlengen van dit programma met vier jaar. Ten behoeve van een additionele bijdrage aan het MASSIF-fonds voor de inzet op voedselzekerheid en het MKB in ontwikkelingslanden wordt het budget voor speciale programma's FMO verhoogd. Ten slotte wordt ook het budget voor kennis en vaardigheden verhoogd als gevolg van het verlengen van lopende verplichtingen en het opzetten van een transitiefaciliteit voor landen waarin het accent verschuift van ontwikkelingssamenwerking naar economische samenwerking.

Uitgaven

Artikel 4.2

De mutaties in 2011, 2012 en 2013 worden veroorzaakt door een verlaging van het budget voor algemene macrosteun. Daarnaast daalt het budget vanwege het terugdraaien van de in de incidentele suppletoire begroting (ISB) opgenomen kasschuif op middelenaanvulling voor multilaterale banken en aanpassing van het Wereldbank partnership programma. Ten slotte worden ook, vanwege het gebruikelijke parkeerarakter, mutaties op dit artikel verwerkt gerelateerd aan lagere BNP cijfers en een hogere toerekening voor eerstejaarsopvang van asielzoekers waarmee de toerekening ruim 30 procent hoger is dan bij Prinsjesdag geraamd. Het gaat dan zowel om een verhoging van de toerekening voor 2011 met EUR 41,2 miljoen als ook om een naheffing voor de toerekening uit 2010 met EUR 42 miljoen. Hierdoor komt de totale toerekening aan eerstejaarsopvang asielzoekers uit op EUR 355 miljoen waardoor het beschikbare budget voor ontwikkelingssamenwerking op de BZ-begroting afneemt.

Artikel 4.3

De aanpassing van het budget voor economische groei wordt veroorzaakt door een aantal mutaties. De belangrijkste zijn de stijgingen, zoals opgenomen in de focusbrief ontwikkelingssamenwerking, van het budget voor marktontwikkeling, kennis en vaardigheden en ondernemingsklimaat. Daarnaast daalt het budget voor bedrijfslevenprogramma's als gevolg een lagere liquiditeitsbehoefte dan voorzien voor het jaar 2011. Ten slotte daalt het budget voor *The Currency Exchange Fund* (TCX), een innovatief financieringsinstrument om wisselkoersrisico's voor ondernemers in ontwikkelingslanden af te dekken, meerjarig vanwege de korting op dit programma.

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 5

Beleidsartikel 5 Toegenomen mense- lijke ontplooiing en sociale ontwikkeling Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VJN 2011	Stand supplettoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	670 816	0	- 98 566	572 250	0	0	0	0
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	1 438 840	- 160 198	65 634	1 344 276	0	0	0	0
5.1 Alle kinderen, jongeren en volwassenen hebben gelijke kansen om kwalitatief goed onderwijs te doorlopen, dat hen de benodigde vaardigheden en kennis biedt om op een volwaardige wijze deel te kunnen nemen aan de samenleving	328 397	- 69 830	- 8 455	250 112				
5.2 Versterking van het gebruik van kennis en onderzoek in beleid en praktijk van ontwikkelingssaa- menwerking en versterking van post-secundair onderwijs- en onderzoekscapa- citeit in partnerlanden. Vermindering van kwalitatieve en kwantitatieve tekorten aan geschoold middenkader.	161 771	- 27 014	- 1 350	133 407				
5.3 Gender	31 983	10 218	- 2 879	39 322				
5.4 HIV/Aids	296 462	- 49 858	- 9 507	237 097				
5.5 Reproductieve gezondheid	135 700	27 186	- 29 543	133 343				
5.6 Participatie civil society	484 527	- 50 900	117 368	550 995				

Verplichtingen

De mutatie is het gevolg van de bijstelling van de verplichtingen op het gebied van onderwijs en kennis, HIV/AIDS en SRGR zoals verwoord in de de OS-Basisbrief. Voor onderwijs worden de landenprogramma's verlaagd en ook de bijdrage aan het *Education for All/Fast Track Initiative* (EFA/FTI) en de vrijwillige bijdrage aan UNICEF daalt. Binnen de HIV/AIDS programma's wordt met name de bijdrage aan het *Global Fund to fight Aids, Tuberculosis and Malaria* (GFATM) en de landenprogramma's verlaagd. Daarnaast vindt er een intensivering plaats op seksuele reproductieve gezondheid rechten (SRGR).

Uitgaven

Artikel 5.5

In de begroting staan de MFS-gerelateerde zaken verspreid over de artikelen. Om goed inzicht te hebben in de MFS-activiteiten is er voor gekozen om deze activiteiten budgetneutraal te plaatsen op artikel 5.6 zodat duidelijk zichtbaar is wat de mutatie is voor MFS. De verlaging die heeft plaatsgevonden op artikel 5.5 is zo'n budgetneutrale doorsluiting van MFS-gerelateerde zaken naar art 5.6.

Artikel 5.6

Voor MFS I is een verhoging voorzien vanwege het betalen van nog lopende verplichtingen (ca. EUR 20 mln). Daarnaast is voor MFS II een stijging voorzien doordat betalingen voor latere jaren naar voren zijn gehaald, om tegemoet te komen aan de wens van organisaties de bezuinigingen op MFS geleidelijker te laten verlopen (EUR 30 mln). De mutatie in latere jaren is nog niet zichtbaar. Deze wordt in de begroting voor 2012 verwerkt. Ten slotte waren MFS-gerelateerde zaken verspreid over diverse artikelen. Om een makkelijker totaalbeeld te krijgen is er voor gekozen om deze activiteiten over te hevelen naar participatie civil society (afkomstig uit de artikelen 2.5/4.3/5.1/5.3/5.4/5.5/6.2) (ca. EUR 67 mln).

Amendementen

Behandeld door	Nr	Indiener	Korte omschrijving
Staatssecretaris	17	Hachchi / El Fassed	Gender EUR 5 mln
Staatssecretaris	22	Dijkhoff / Irrgang	HIV/AIDS EUR 5,5 mln (UNAIDS en GFATM)
Staatssecretaris	55	Ferrier / Dijkhoff	HIV/AIDS EUR 20 mln
Staatssecretaris	116	Van der Staaij / Voordewind	MFS EUR 10 mln

Beleidsartikel 6

Beleidsartikel 6 Beter beschermd milieu en verbeterd milieu Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	115 465		98 001	213 466	0	0	0	0
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	447 466	24 276	- 30 352	441 390	142	400	142	142

Beleidsartikel 6 Beter beschermd milieu en verbeterd milieu Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
6.1 Milieu en water	331 536	3 449	- 26 156	308 829	142	400	142	142
6.2 Duurzaam waterbeheer, een hoger percentage mensen dat duurzaam toegang heeft tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen	115 930	20 827	- 4 196	132 561				

Verplichtingen

De verhoging van de verplichtingen met EUR 98 mln is een saldo en grotendeels het gevolg van een verhoging van EUR 90 mln benodigd voor het aangaan van verplichtingen op het centrale en decentrale hernieuwbare energieprogramma die in 2010 nog geen doorgang vonden. Daarnaast is ook verplichtingenruimte noodzakelijk voor de beoogde intensivering op de beleidsprioriteit water. Anderzijds is er, als gevolg van een lager ODA-budget en landenkeuze, minder budget benodigd voor decentrale milieu activiteiten in landenprogramma's zoals in Colombia en Bolivia.

Uitgaven

Artikel 6.2

De verlaging op dit artikel met EUR 4,2 mln is grotendeels het gevolg van een technische overheveling naar artikel 5.6 (participatie civil society) ten behoeve van een gewijzigde beheersstructuur op MFS II. Voorheen werden deze gelden thematisch over de begroting verdeeld. Met ingang van MFS-II zullen de middelen gebundeld op artikel 5.6 gepresenteerd worden.

Beleidsartikel 7

Beleidsartikel 7 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	26 939	0	714	27 653	0	0	0	0
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	25 980	959	352	27 291	375	375	375	375
7.1 Consulaire dienstverlening	16 809		217	17 026	300	300	300	300

Beleidsartikel 7 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
Bedragen in EUR 1 000	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
7.2 Vreemdelingenbeleid	9 171	959	135	10 265	75	75	75	75
Ontvangsten	38 450		1 000	39 450	1 000	750	750	750
7.10 Consulaire dienstverlening	38 450		1 000	39 450	1 000	750	750	750

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 8

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
Bedragen in EUR 1 000	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	28 622		4 523	33 145	144	- 1 980	- 4 380	- 6 880
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	64 355	- 988	4 185	67 552	- 125	- 2 413	- 4 813	- 7 313
8.1 Grotere buitenlandse bekendheid met de nederlandse cultuur en versterking van de culturele identiteit in ontwikkelingslanden.	8 068	50	- 258	7 860		- 400	- 1 000	- 1 500
8.2 Cultureel erfgoed	4 656	229	- 330	4 555	- 330	- 330	- 330	- 330
8.3 Draagvlak Nederlands buitenlands beleid	51 576	- 1 267	4 628	54 937	85	- 1 803	- 3 603	- 5 603

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
8.4 Vestigingskli- maat interna- tionale organisaties in Nederland	55		145	200	120	120	120	120
Ontvangsten	790		0	790	0	0	0	0
8.10 Doorberekening Defensie diversen	790			790				

Verplichtingen

Door het aannemen van een amendement van het lid El Fassed (TK 32 500 V, nr. 68) werden het kas- en het verplichtingenbedrag van artikel 8 verlaagd met EUR 5 miljoen. De intentie van het amendement was een verlaging van de ODA-bedragen voor kas en verplichtingen. Dit laatste was niet uitvoerbaar omdat het oorspronkelijke verplichtingenbedrag voor ODA kleiner was dan het kasbedrag. De verlaging werd daarom toegepast op de non-ODA. Met de onderhavige mutatie wordt het verplichtingenbedrag voor de non-ODA gecorrigeerd.

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 9

Artikel 9 Geheim Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) supple- toire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	pm			pm				
Uitgaven	pm		123	123				
Ontvangsten	pm			pm				

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 10

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	54 261		- 12 812	41 449	11 306	24 872	23 291	33 857
Uitgaven:	54 261	8 000	- 20 812	41 449	11 306	24 872	23 291	33 857
Nominaal en onvoorzien	54 261	8 000	- 20 812	41 449	11 306	24 872	23 291	33 857

Verplichtingen en Uitgaven

Op het artikel zijn voor 2011 en 2012 bijstellingen als gevolg van aanpassingen van de raming voor de prijscomponent van het BBP verwerkt. Verder werd eindejaarsmarge uit 2010 aan het artikel toegevoegd. De korting op vrijwillige bijdragen uit hoofde van het regeerakkoord die op dit artikel was geparkeerd is definitief verwerkt op artikelen van diverse begrotingen. Als gevolg hiervan is dit artikel positief bijgesteld. Tot slot was er sprake van enkele intertemporele kasschuiven en werden bedragen overgeboekt naar andere HGIS-artikelen in verband met de toedeling van prijscompensatie en als compensatie voor de ODA-toerekening van delen van de uitgaven aan de Geïntegreerde Politiemissie in Afghanistan.

Niet-Beleidsartikel 11

Artikel 11 Algemeen Bedragen in EUR 1 000	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Vastgestelde mutaties ISB 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2011	Stand suppletoire begroting VJN 2011	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2012	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2013	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2014	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	775 626	0	- 28 734	746 892	9 563	- 8 154	- 37 913	- 56 667
Uitgaven:	780 427	0	- 11 542	768 885	27 240	16 376	- 30 661	- 48 846
Apparaatsuitgaven	780 427		- 11 542	768 885	27 240	16 376	- 30 661	- 48 846
Ontvangsten	57 326		8 300	65 626	8 300	8 300	8 300	8 300
Diverse ontvangsten	57 326		8 300	65 626	8 300	8 300	8 300	8 300
Koersverschillen	0			0				

Verplichtingen

De verplichtingenmutatie houdt verband met de kasmutaties zoals die hieronder zijn beschreven.

Uitgaven

Het betreft hier een saldo van diverse mutaties. De grootste neerwaartse mutatie wordt veroorzaakt door een overheveling naar het ministerie van Defensie in het kader van het convenant met dat ministerie over de persoonsbeveiliging op hoogrisico posten. Daarin is geregeld dat de beveiliging van een aantal Nederlandse ambassades door Defensie wordt verzorgd.

Als gevolg van een afname van het aantal uitgezonden medewerkers in het postennet nemen de loonkosten uitgezonden personeel af en zijn er lagere uitgaven voor huisvestingsprojecten in het buitenland. Daar tegenover staan hogere loonkosten voor lokaal personeel mede als gevolg van een toename van het aantal lokale medewerkers en de jaarlijkse loon- en prijsbijstelling. Ten slotte zijn er hogere uitgaven voor evaluaties en accountantscontrole OS en hogere uitgaven voor het project herhuisvesting van BZ.

Ontvangsten

In 2010 is een aantal te koop staande residenties en kantelarijen verkocht. Ook in 2011 en in de komende jaren zullen nieuwe panden te koop worden aangeboden.